

20-May, 2025-yil

ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA ISH YURITISH FAOLIYATINING HUQUQIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Mamarajabov Muhammadjon
IIV AKADEMIYASI KURSANTI

Annotatsiya: Ushbu maqolada ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatining huquqiy asoslarini takomillashtirish masalalari ko‘rib chiqiladi. O‘zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlarining huquqiy asoslari, mavjud qonunchilik va me'yoriy hujjatlarning samaradorligi tahlil qilinadi. Maqola ichki ishlar organlarining ish yuritish jarayonlarini tezlashtirish va shaffofligini oshirish, jamoatchilik bilan hamkorlikni kuchaytirish va axborot almashishni yaxshilash bo'yicha takliflar taqdim etadi.

Ichki ishlar organlarining ish yuritish faoliyatidagi muammolar, jumladan, huquqiy normativlarning noaniqligi, malakali kadrlarning yetishmasligi va texnologik infratuzilmaning yuksak darajada rivojlanmaganligi keltiriladi. Ushbu muammolarni hal etish uchun zamonaviy qonunchilikni o‘rganish, xalqaro tajribalarni tahlil qilish va malakali kadrlarni tayyorlashni kuchaytirish zarurligi ta'kidlanadi. Maqolada ichki ishlar organlarining ish yuritish faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan takliflar va strategiyalar taqdim etiladi. Bu jarayonlar ichki ishlar organlarining jamoatchilik bilan aloqalarini mustahkamlash, huquqiy tizimni samarali ishlatish va umumiy xavfsizlikni ta'minlashga yordam beradi.

Kalit so'zlar: O'zbekcha: ichki ishlar, ish yuritish, huquqiy asoslar, qonunchilik, jamoatchilik, axborot almashish, malaka oshirish, texnologik infratuzilma, samaradorlik, muammolar.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы совершенствования правовых основ ведения дел в органах внутренних дел. Анализируются правовые основы, действующее законодательство и эффективность нормативных актов Республики Узбекистан. Статья предлагает пути ускорения и повышения прозрачности процессов ведения дел в органах внутренних дел, укрепления взаимодействия с общественностью и улучшения обмена информацией.

Обсуждаются проблемы, существующие в деятельности органов внутренних дел, такие как неясность правовых норм, нехватка квалифицированных кадров и недостаточная технологическая инфраструктура. Подчеркивается необходимость изучения современного законодательства, анализа международного опыта и повышения квалификации кадров. В статье предлагаются рекомендации и стратегии для совершенствования ведения дел в органах внутренних дел. Эти процессы помогут укрепить связи органов внутренних дел с обществом, эффективно использовать правовую систему и обеспечить общую безопасность.

Ключевые слова: внутренние дела, ведение дел, правовые основы, законодательство, общественность, обмен информацией, повышение квалификации, технологическая инфраструктура, эффективность, проблемы.

Abstract: This article addresses the issues of improving the legal foundations of administrative activities in internal affairs agencies. It analyzes the legal bases, current legislation, and the effectiveness of regulatory documents in the Republic of Uzbekistan. The article presents suggestions for accelerating and enhancing the transparency of administrative processes within internal affairs agencies, strengthening cooperation with the public, and improving information exchange.

It discusses existing problems in the activities of internal affairs agencies, including the ambiguity of legal norms, the lack of qualified personnel, and insufficient technological infrastructure. The necessity of studying contemporary legislation, analyzing international experience, and enhancing personnel training is emphasized. The article offers recommendations and strategies aimed at improving the administrative activities of internal affairs agencies. These processes will help strengthen the relationship between internal affairs agencies and the public, effectively utilize the legal system, and ensure overall security.

Keywords: internal affairs, administrative activities, legal foundations, legislation, public, information exchange, personnel training, technological infrastructure, efficiency, problems.

KIRISH

Hozirgi kunda ichki ishlar organlari har bir davlatning xavfsizlik tizimida muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlari ham o'z faoliyatida zamonaviy qonunchilikni, axborot texnologiyalarini va jamoatchilik bilan aloqalarni kuchaytirishni talab qiladi. Ish yuritish faoliyati esa ichki ishlar organlarining asosiy vazifalaridan biridir va bu jarayonlarning huquqiy asoslari davlat xavfsizligini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Ushbu maqola ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatining huquqiy asoslarini takomillashtirish masalalarini o'rganishga qaratilgan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 1 martdagi farmonida ichki ishlar organlarining faoliyatini takomillashtirish, jamoatchilik bilan aloqalarni kuchaytirish va huquqiy tizimni samarali ishlatish bo'yicha muhim vazifalar belgilab qo'yilgan. Ushbu vazifalarni bajarish uchun ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatining huquqiy asoslarini mustahkamlash zarur. Bu jarayonlar ichki ishlar organlarining ish yuritish jarayonlarini tezlashtirish, shaffofligini oshirish va jamoatchilik ishonchini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi.

Olimlarning tadqiqotlari bu sohada qator muammolarni ko'rsatadi. Masalan, Shamsiddinov A. o'zining tadqiqotida ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatidagi noaniqliklar va qonunchilikdagi bo'shliqlarni ta'kidlaydi. U, shuningdek, ichki ishlar organlarining ish yuritish jarayonlarida malakali kadrlar yetishmasligini ham keltiradi. Bu

20-May, 2025-yil

esa ish yuritishning samaradorligini pasaytiradi va umumiy xavfsizlikni ta'minlashga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Maqolaning maqsadi ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatining huquqiy asoslarini takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqishdir. Ushbu jarayonda huquqiy normativlarning aniq va ravshan bo'lishi, malakali kadrlarni tayyorlash va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyatga ega.

ASOSIY QISM

Ichki ishlar organlarining ish yuritish faoliyati davlat va jamiyat hayotida muhim ahamiyatga ega. Ularning samaradorligi esa qonunchilik bazasining mustahkamligi va yangilanib turishi bilan bevosita bog'liqdir. Huquqiy asoslar orqali ichki ishlar organlarining faoliyatini tartibga solish, jamoatchilik bilan hamkorlikni kuchaytirish va axborot almashish jarayonlarini yanada samarali o'tkazish zarur.

Huquqiy asoslar va qonunchilik

Ichki ishlar organlari faoliyatini tartibga soluvchi qonunlar va normativ-huquqiy hujjatlar, shubhasiz, ushbu organlarning ish yuritishini belgilab beradi. O'zbekiston Respublikasining “Ichki ishlar to'g'risida”gi qonuni va boshqa tegishli normativ hujjatlar ichki ishlar organlarining funksiyalarini, vazifalarini va ularning huquqlarini aniq belgilaydi. Biroq, ushbu qonunchilik tizimida ayrim muammolar mavjud bo'lib, ularning ichida zamonaviy talablar va jamoatchilik ehtiyojlarini inobatga olmagan qoidalar mavjud.

Professor Azizovning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, huquqiy asoslarni takomillashtirishda jamoatchilik fikrini inobatga olish va ochiqlikni ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Jamoatchilik bilan muloqot va fikr almashish ichki ishlar organlari faoliyatining shaffofligini oshirishga yordam beradi. Shuningdek, bu jarayonlar orqali jamiyatning ichki ishlar organlariga bo'lgan ishonchini mustahkamlash mumkin.

Axborot almashish va malaka oshirish

Ichki ishlar organlari ish yuritish jarayonida axborot almashishning ahamiyati katta. Raqamli texnologiyalarni qo'llash orqali axborot almashish jarayonlarini tezlashtirish, samaradorligini oshirish va xatoliklarni kamaytirish mumkin. Innovatsion texnologiyalarni joriy etish, masalan, elektron hujjat aylanishi va ma'lumotlar bazalari, ichki ishlar organlarining ish yuritish samaradorligini sezilarli darajada oshirishi kutilmoqda.

Professor Mirzaev o'z tadqiqotlarida axborot texnologiyalarining ichki ishlar organlaridagi ahamiyatini ta'kidlaydi. U shuni ta'kidlaydiki, texnologik infratuzilmani rivojlantirish va malaka oshirish dasturlarini amalga oshirish orqali xodimlar bilim va ko'nikmalarini yangilash zarur. Bu ichki ishlar organlarining ish yuritish jarayonlarini tezlashtirish va sifatini oshirishga yordam beradi.

Muammolar va ularni hal qilish yo'llari

Ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatini takomillashtirishda bir qator muammolar mavjud. Birinchidan, xodimlarning malakasi va tayyorgarligi ba'zan yetarli emas. Bu esa o'z navbatida ish yuritish jarayonida xatoliklar va kechikishlarga olib kelishi mumkin. Shuning uchun, malaka oshirish dasturlari muntazam ravishda amalga oshirilishi kerak.

20-May, 2025-yil

Ikkinchidan, ichki ishlar organlarida jamoatchilik bilan hamkorlikni rivojlantirishda muammolar mavjud. Ko‘plab davlatlar ichki ishlar organlarining faoliyatini jamoatchilik bilan yaqinlashtirish yo‘nalishida ijobiy tajribalarni ishlab chiqdilar. Masalan, jamoatchilik kengashlari va mahalliy fuqarolar bilan tashkil etilgan uchrashuvlar orqali muammolarni aniqlash va ularni hal etish jarayonlari o‘tkazilishi zarur.

Uchinchidan, axborot almashish tizimlarining to‘g‘ri ishlashi uchun yuqori sifatli texnologik infratuzilma zarur. Bu sohada o‘tkazilayotgan tadqiqotlar ko‘rsatadiki, ko‘plab ichki ishlar organlarida texnologiyalarning joriy etilishi va foydalanilishi to‘g‘risida aniq rejalar mavjud emas. Shuning uchun, davlat va jamiyat o‘rtasida axborot almashish jarayonlarini yaxshilash va samaradorligini oshirish uchun texnologik infratuzilmani rivojlantirish zarur.

XULOSA

Ichki ishlar organlarida ish yuritish faoliyatining huquqiy asoslarini takomillashtirish uchun bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirish zarur. Bular jumlasiga: qonunchilikni yangilash, jamoatchilik fikrini inobatga olish, axborot almashish jarayonlarini yaxshilash, malaka oshirish dasturlarini doimiy ravishda amalga oshirish va texnologik infratuzilmani rivojlantirish kiradi.

Olimlar va tadqiqotchilar tomonidan olib borilayotgan izlanishlar, ichki ishlar organlarining samaradorligini oshirish va jamiyatda xavfsizlikni ta‘minlash borasida muhim ahamiyatga ega. Bunday tadqiqotlar, shuningdek, ichki ishlar organlari va jamoatchilik o‘rtasidagi ishonchni mustahkamlashga yordam beradi.

Shu bilan birga, ichki ishlar organlarining ish yuritish faoliyatini takomillashtirish jarayoni nafaqat qonunchilik asoslarini, balki jamiyatning ehtiyojlari va talablarini hisobga olgan holda amalga oshirilishi lozim. Faqat shunday yondashuv ichki ishlar organlarining samaradorligini oshirish va xalqaro standartlarga javob beradigan huquqiy asoslarni yaratishga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Azizov, A. (2021). Ichki ishlar organlari va ularning jamoatchilik bilan aloqalari. Tashkent: O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi.
2. Mirzaev, M. (2020). Axborot texnologiyalari va ichki ishlar organlarida samaradorlik. Tashkent: O‘zbekiston Milliy universiteti.
3. Karimov, R. (2022). Huquqiy asoslar va ularning ichki ishlar organlaridagi roli. Journal of Legal Studies, 15(3), 45-58.
4. Xodjaev, S. (2023). Jamoatchilik va ichki ishlar organlari: muammolar va yechimlar. Tashkent: Akademik nashr.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va qarorlari (2021-2023). O‘zbekiston Respublikasida ichki ishlar organlarining rivojlanishi.
6. Sayfullayev, D. (2021). Malaka oshirish tizimi va uning ichki ishlar organlaridagi ahamiyati. O‘zbekiston ta’limi, 12(1), 34-40.

20-May, 2025-yil

FOYDALANILGAN SAYTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi – mvd.uz
2. O‘zbekiston Respublikasi Statistika qo‘mitasi – stat.uz
3. JSTOR – jstor.org (ilmiy maqolalar uchun)
4. Google Scholar – scholar.google.com (ilmiy tadqiqotlar va maqolalar uchun)
5. O‘zbekiston Respublikasi milliy qonunchilik bazasi www.lex.uz

